

VARAŠKI LIST

Glasilno občine Turnišče • Leto: 8 • Številka: 82 • Junij-Julij 2023 • ISSN 2536-1503

POGLED NAZAJ

ŽUPAN SPREJEL REKRUTE

Župan Občine Turnišče je v začetku maja v občinski dvorani sprejel **rekrute letnikov 2005** in jih nagovoril. Rekrutacije so se udeležili fantje in dekleta iz vseh štirih vasi občine Turnišče. Po krajšem klepetu ob kavi in nagovoru župana so se mladi na lepo okrašenih vozovih in ob spremljavi harmonike odpravili v Beltince, kjer se je odvila že 17. rekrutacija. Na tradicionalni seznanitvi z vojaško dolžnostjo je mlade nagovoril tudi minister za obrambo g. Marjan Šarec.

DAN NARAVNE IN KULTURNE DEDIŠČINE Društvo upokojencev Turnišče

V soboto, 27. maja smo že tradicionalno izpeljali prireditve »**Dan naravne in kulturne dediščine**«. Tudi letos smo obiskali vse znamenitosti v naši občini. Zbrali smo se v Gomilici pred vaško gasilskim domom, kjer sta nas pozdravila g. župan Borut Horvat in predsednica KPD Pedal ga. Silvija Tkalčič, člani društva pa so pripravili pogostitev.

V spremstvu gasilcev, smo se odpravili proti Nedelici, kjer je sledil ogled Kovačeve domačije in Ancove galerije. Pozdravil nas je g. Anton Raduha, predsednik krajevne skupnosti, kjer je KD Rdeči zvonček Nedelica pogostilo vse prisotne. Kolesarska pot se je nadaljevala na rastišče perunike, kjer so svoj program pripravili učenci OŠ Turnišče. Pot nas je vodila v vas Renkovci, kjer se nam je prvič predstavila Hiša gibanice. Ob pokušanju njihovih dobrot nam je ga. Mojca Haložan predsta-

vila njihove produkte. Pri kupinarskem muzeju nas je pozdravila ga. Angela Slamek, ogledali smo si film in se pogostili z dobrotami KD Anton Martin Slomšek. Nazaj grede smo se ustavili pred nadstreškom »varaških šujstrov«, ki nam ga je predstavil g. Anton Sep. Kdor je želel, si je lahko ogledal tudi čevljarski muzej. Zaključek dneva je bil na »Polanščekovi domačiji«, kjer smo se po kratkem kulturnem programu folklorne skupine KD Štefan Raj Turnišče, pogostili z dobrim bogračem, ki so ga pripravile članice Društva kmetič Turnišče.

DEVETOŠOLCI

V četrtek, 15. junija je župan Občine Turnišče Borut Horvat v občinski dvorani **sprejel devetošolce**, ki so letos zaključili šolanje na Osnovni šoli Turnišče in obdaril učence, ki so bili v času šolanja odlični. Osnovno šolo Turnišče je letos uspešno zaključilo 26 učenek in učencev, ki jim je župan v imenu občine podaril spominske majice in jim zaželel obilo uspeha ob nadaljnjem šolanju. Župan je na sprejemu še posebej čestital štirim učencem, ki so šolanje od 4. do 9. razreda zaključili z odličnim uspehom. Občina Turnišče je tako **Nuši Magdič, Tianu Koznicov, Aneji Hani Apatič in Zoji Kociper** ob tej priložnosti podelila tudi knjižno darilo in **Županovo petico**. Ob tem jim je zaželel uspešno nadaljevanje šolanja na izbranih srednjih šolah.

NOGOMETNO DRUŠTVO RENKOVCI

Tudi minulo zimo smo bili v Nogometnem društvu Renkovci aktivni. Z lastnimi sredstvi ob delni podpori Občine Turnišče smo popolnoma prenovili gostujočo in sodniško garderobo in preuredili notranje sanitarije. Zamenjana je bila vodovodna inštalacija, vgrajeni so bili novi tuši, v celoti je bila položena nova keramika, na novo je bilo pobeljeno, zamenjali smo poškodovano okno, vgradilo se je novo pohištvo, dvoje notranjih vrat in zamenjane so bile luči. Prav tako smo zgodaj spomladi ob pomoči donatorja opravili peskanje travnate površine s 50 tonami peska.

Ob tem se zahvaljujemo vsem, ki radi poprimejo za delo in kakorkoli pomagajo.

Prej

Sedaj

DRUŠTVO UPOKOJENCEV TURNIŠČE

Spomini nas bogatijo – mogoče je to zgodovina, ki nas uči in ostaja ustvarjalcem in zanamcem. Ozrимо se nazaj, pa ne tako daleč kot nam beseda zgodovina običajno pomeni.

Poglejmo v maj DU Turnišče. Res je bil cvetoči maj. Začel se je razcvetati že kar 9. maja.

Na Polanščekovi domačiji so se začele zbirati balinarke celotnega Pomurja, kar 9 ekip. Vse z eno samo željo, da bi bile dobitnice 1. mesta, ker le to jih popelje na državno tekmovanje balinanja ženskih ekip celotne Slovenije. Vendar prvo mesto je le eno in to so dosegle balinarke DU Murska Sobota.

Od četrтка do ponedeljka pa je v dvorani Polanščekovi domačiji bilo še bolj pestro. Pripravili smo razstavo ročnih del naših občanov in občank, pa še v goste smo povabili DU Črenšovci. Tako smo lahko občudovali različne košare, veliko različnih izdelkov iz bilja, pa razni reciklažni izdelki, izdelki iz gline, pa betlehemske mesto in vezene sekcije ročnih del DU Črenšovci. In ne nazadnje, zelo domiselni prikaz iz raznega odpadnega materiala z astronomskega področja osnovnošolcev in otrok vrtca.

V petek, 12. maja so nas obiskali s televizijske hiše Planet TV. Posneli so dogajanja o medgeneracijskem druženju ob ročnih delih, pripravo in pečenje langaša, pletenje košar, izdelovanje iz bilja, izdelovanje iz gline, igro Štrbunk in ŽFS DU Turnišče, pa še nekaj besed g. župana, ki je predstavil našo občino. Posneto so tri četrtke predvajali na v oddaji Dobro jutro.

Naslednji teden pa druženje članov DU Turnišče na tradicionalnem spomladanskem pikniku DU.

Zadnja tretjina maja je bila zelo delovna. Zaključili smo s tekmami lige v kegljanju s kroglo na vrvi, nato pa se podali v Ljubljano. 24. in 25. maj sta bila dneva medgeneracijskih dni Zveze društev upokojencev Slovenije na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani. Tu smo sodelovali s sekcijo ročnih del in sicer z razstavo izdelkov iz bilja in delavnico, kjer so naše članice ročnodelske sekcije prikazovale kako nastaja izdelek iz bilja z možnostjo, da je obiskovalka ali obiskovalec lahko to tudi poskusil delati. Naj povem, da je ta naša prisotnost na GR na dnevih ZDUS-a, bila zelo zanimiva, obiskana in odmevna.

Pride sobota, 27. maj dan za rekreacijo. Ni slabo. Tudi tako se nabira energija za nove naloge. Kolo, kolesarjenje po občini, in čeprav smo tu doma ne vemo za vsak zanimiv kotiček naše občine. Zato je prav, da si vzamemo čas za kolesarjenje ter se tako tudi družimo in raziskujemo.

Pa še ponedeljek, 29. maj – Srečanje upokojencev

Pomurja in praznovanje 20. obletnice delovanja Pomurske pokrajinske zveze DU Murska Sobota, v Moravskih Toplicah.

Prireditev je podprla tudi naša občina in v kulturnem programu je sodelovala folklorna skupina iz Turnišča pod mentorstvom gospe Urške Černi in gospe Danice Kocet. Tokrat v zanimivi sestavi in sicer: 2 para otrok iz vrtca in osnovne šole, 2 para plesalcev - članov FS KD Štefan Raj in 4 pari ŽFS DU Turnišče. Zaigral nam je harmonikar Taj Kavaš. Vsi so plesali enake plese, le vsak na svoj način v različnih nošah, primernih glede na starost. Nastop je uspel in odmevno zaključil kulturno prireditev na tem dogodku.

Ob vsem tem, bi še rada povedala, da smo se na vse pripravljali dalj časa z veliko dogovarjanji, vajami in vse dogodke pripravljali odgovorno ter pri tem stremeli po kvaliteti.

Ne bi uspeli, če bi ne vsi tega čutili tako, kot sem zapisala. Zato vsem, ki ste kakorkoli pomagali, bodisi z delom, finančno podporo, ali nas podpirali s pozitivno besedo ali mislijo – HVALA.

Zapisa Danica Kocet,
predsednica DU Turnišče

ŠTIRIDESET KOLESARJEV DO COPEKOVEGA MLINA

Kolesarski klub Varaški šujstri je v nedeljo 28. maja organiziral že tradicionalno vsakoletno kolesarjenje

iz Turnišča do Copekovega mlina v Mali Polani. Našim kolesarjem so se pridružili tudi člani društva Biciklin iz Velike Polane. Pot je vodila iz Turnišča v Nedelico ter ob avtocesti skozi Malo Polanski gozd do lovske kočice LD Velika Polana. Tam nas je pričakal gozdarski inženir Vlado Bratkovič, ki je prisotnim podal kratko zgodovino nastanka Polanskega gozda, kako je ta prehajal iz rod v rod in danes pristal v rokah tujcev. Žalostno je to, da so se z lesom iz gozda oskrbovali za kurjavo tukajšnji občani, a žal danes ne smejo v gozd

po drva, ki tu propadajo in nikomur ni mar za to. Po kratkem pogovoru je sledilo družabno srečanje vseh prisotnih ob jedeh z žara in »pajanemu« kruhu. Polno lepih vtisov so se kolesarji po boljši poti vrnili nazaj v Turnišče.

Varaški šujstri so v mesecu juniju sodelovali na dveh prireditvah, ki sta jih pripravili Rdeči zvonček iz Nedelice in Društvo kmetič iz Turnišča.

Predsednik KK Varaški šujstri
Anton Sep

GASILSKO TEKMOVANJE ZA PREHODNI POKAL OBČINE TURNIŠČE

V nedeljo, 4. junija je v Gomilici potekalo občinsko tekmovanje za prehodni pokal Občine Turnišče. Na tekmovanju so sodelovale 4. pionirske ekipe, 11 članskih ekip in 1 ekipa starejših gasilcev. V pionirski kategoriji je prvo mesto zasedla ekipa pionirjev prostovoljnega gasilskega društva Gomilica. V članskih A ekipah so sodelovale članice iz dveh društev in člani iz vseh vasi. Prvi mesti v kategoriji A so zasedli člani in članice Prostovoljnega gasilskega društva Renkovci. V članskih B desetinah so pri moških ekipah prvo mesto zasedli člani Prostovoljnega gasilskega društva Turnišče, pri članicah pa gasilke Prostovoljnega gasilskega društva Gomilica. V starejši kategoriji so tekmovali le starejši gasilci Prostovoljnega gasilskega društva Turnišče in zasedli prvo mesto. Prehodni pokal Občine Turnišče je z najboljšim rezultatom članskih ekip dosegla ekipa članov B iz Prostovoljnega gasilskega društva Turnišče.

Iskrene čestitke vsem nastopajočim

VARAŠKI LIST | 5

V četrtek, 22. junija je na športnem igrišču pri OŠ Turnišče, potekala finalna prireditev **Žogarija**. Na prireditvi je najprej vse prisotne pozdravila gospa ravnateljica Melita Olaj, za tem je vse prisotne pozdravil tudi podžupan gospod Igor Flucher. Žogarija je mednarodni projekt, ki že 18. leto uteleša eno naših najpomembnejših prepričanj - da gibanje, šport in nogomet izboljšujejo mladim kvaliteto življenja, samozavest, zdravje, omogočajo socializacijo, empatijo, ter jim vcepi vrednote kot so solidarnost, poštenost, odgovornost in spodbudi spremembe med njimi samimi, v šoli, enako tudi v lokalnih skupnostih in širše. Na prireditvi so sodelovali tudi domači ponudniki in društva iz občine. Predstavila se je policija s svojim delom, s službenim psom in njihovo maskoto. Dogodek je popestril prelet policijskega helikopterja. Ob tej priložnosti se je pod sponzorstvom občine v OŠ Turnišče pripravil domači prekmurski obrok za vse nastopajoče. Vsem sodelujočim se v imenu Občine Turnišče in Osnovne šole Turnišče prav iskreno zahvaljujemo.

DRUŠTVENI UTRIP, KD „GOMILIČKI DÉGAŠI,,

Spoštovani bralci varaškega lista, polovica leta je minilo, kot bi trenil. Med pisanjem tega prispevka sem se ozrla nazaj in ne morem verjeti, da smo že v mesecu juniju, v katerem smo pravkar izpeljali svoj največji projekt „**Naj se čuje pesem,**“ na katerega smo zelo ponosni. Kljub majhnosti po številu članov, podpornih članov in dobrotnikov nam je uspelo odlično izvesti to tradicionalno prireditev in biti gostitelj osmim skupinam ljudskega petja in igranja iz občine Turnišče in sosednjih občin. Sodelovali so: Ljudski godci, Gaberski mantraši, Mörski godci iz Petanjec, Ljudski pevci iz Nedelice, Ljudske pevke iz Turnišča, Ljudske pevke iz Žižkov, Zakonca Donko z Gornje Bistrice, Ljudske pevke DU Črenšovci in mi. V enournem programu se je slišala pesem, ki mnogim ostane v lepem spominu! Program je vodila Mirjana Markoja s vključitvijo župana občine Turnišče Boruta Horvata in predsednico KS Martino Ftičar z uvodno pozdravno besedo. Po končanem programu je sledila pogostitev in prijateljski pogovor ob glasbi. Prireditev je obiskalo okrog dvesto ljubiteljev ljudske pesmi. Seveda ne smem pozabiti in se zahvaliti Občini Turnišče, Varaš d.o.o., KS Gomilica, ZKD in JSKD Lendava, donatorjem ter vsem, ki so nam kakor koli priskočili na pomoč!

Predsednica KD, Gomilički dégaši
Slavica Nedelko

KRAJEVNA SKUPNOST GOMILICA

V mesecu maju smo v naši lepi vasi poskrbeli za ureditev poljskih poti za boljšo dostopnost in lažjo prevoznost vsem uporabnikom le teh.

Za material, je poskrbelo JP Varaš, za prevoz in razvoz pa podjetje Stegram Denis Gjerkeš s.p. iz Nedelice. Posebna zahvala pa gre našemu sovaščanu g. Antonu Tivadarju, ki že vrsto let brezpogojno sodeluje pri urejanju teh poti.

Še enkrat hvala.

Predsednica KS
Martina Ftičar

TO POLETJE IZBERIMO ZDRAVO ALTERNATIVO

Čim manj ali nič. Ni varne meje pitja alkohola. Vsako pitje alkohola je tvegano. Izberi zdravo alternativo.

PREDNOSTI NEPIJTJA – KAJ SI ŽELIM?

- 1 BOLJŠE POUČJE**
Na splošno boljše počutje ...
- 2 BOLJŠI VIDEZ**
Čista in sijajna koža, lepi lasje, zdrava telesna teža, ...
- 3 BOLJŠE ZDRAVJE**
Zmanjšana tveganja za razvoj bolezni, preprečevanje poškodb in prometnih nesreč ... Bolj zdravo srce, zdrava jetra, zmanjšano tveganje za rakava obolenja ...
- 4 BOLJŠE DUŠEVNO ZDRAVJE**
Izboljšanje duševnega zdravja, manjše tveganje za zlorabo drugih substanc, zdravo spoprijemanje s stresom, tesnobo, boljši spanec ...
- 5 BOLJŠE SPOLNO IN REPRODUKTIVNO ZDRAVJE**
Bolj zadovoljivo spolno življenje, boljše reproduktivno zdravje, zdrava nosečnost, preprečitev negativnih posledic pitja alkohola v nosečnosti ...
- 6 BOLJŠA MOTIVACIJA, ZDRANOST, VOLJA ... IN USPEH**
Več energije, lažje misli, uspešnejše doseganje zastavljenih ciljev ...
- 7 BOLJŠI ODNOSI**
Izboljšani odnosi z bližnjimi in okolico ...
- 8 BOLJŠI IZKORISTEK PROSTEGA ČASA**
Več časa zase, nove hobije, aktivnosti ...
- 9 PRISRANEK DENARJA**
Prvotičen denar je dobra motivacija ... nagradite se ...

ZDRAVE ALTERNATIVE – KAJ LAHKO NAREDIM?

- 1 AKTIVNO PREŽIVLJANJE PROSTEGA ČASA**
Sprehodi, tek, pohodništvo ...
- 2 PROSTI ČAS NA »MOJ NAČIN«**
Hudilica, knjige, zbiranje, kupaže, petje, filmi, igre ...
- 3 NOVI NAČINI SPOHČANJA**
Meditacija, čujčuzna vaja in vizualizacija za sproščanje, dihalne vaje, ...
- 4 SMOTNA RAZPOREDITEV DNEVA – DELOVNE OVEZANOSTI IN PROSTI ČAS**
Priprava dnevnega načrta, ki vključuje prosti čas in izključuje nepotrebne aktivnosti, ...
- 5 DOBRA DELA – PROSTOVOLJSTVO**
Sodelovanje v prostovoljskih programih – kot prostovoljec ali udarbenec.
- 6 SKRBI ZA ZDRAVO TELO**
Zdrava prehrana (alkohol vsebuje prazne kalorije) in več telesne aktivnosti.
- 7 BOLJŠI ODNOSI**
Izboljšani odnosi z bližnjimi in okolico ...
- 8 SKUPAJ ZA ZDRAVJE**
Vodena podpora ni noben »bavbar« – zato v primenu stisk, tedaj ... poiščite pomoč. Delavnice za zdrav življenjski slog v zdravstvenih domovih – vprašajte svojega zdravnika ali pokličite za informacije v zdravstveni dom. Terapevtske skupine in skupine samopomoči ...
- 9 PREPROSTO ... DELAJTE KAJ DRUGEGA ...**

NIJZ Nacionalni inštitut za javno zdravje

SKUPAJ ZA ZDRAVJE

SOPA

Vzemite si »trenutek zase«. Za več informacij obiščite: www.sopa.si/trenutki-zase/

Jasmina Črnko Papić, NIJZ OE M.Sobota

Pomembno obvestilo!

Ambrozija /pelinolistna ambrozija / žvrklja (lat. *Ambrosia artemisiifolia*)

(VIR: NIJZ, GOV.SI)

Razširjenost v Sloveniji in rastišče: Pelinolistna žvrklja, ki jo poznamo pod imenom pelinolistna ambrozija ali preprosto ambrozija, izvira iz Severne Amerike, od koder so jo v 19. stoletju zanesli tudi v Evropo. Razširjena je v nižinah po vsej Sloveniji. Pogosto raste na peščenih krajih, zlasti ob prometnih cestah, ob vodah, na nasipih in smetiščih, ob železnici, na robovih njiv in na zapuščenih njivah. Ponekod uspeva tudi v presvetljenih delih nižinskih gozdov.

Opis: Ambrozija je enoletnica. Rastlina v jeseni odmre in zimo preživi v obliki semen, ki kalijo od konca marca do začetka julija. Močno razvejana stebela nosijo na obeh straneh zelene, deljene liste, po obliki podobne pelinovic. Grozdasta socvetja na koncu pogankov

gradijo kimasti koški, v katerih so drobni rumenozeleeni moški cvetovi. V prašnikih se razvije cvetni prah. Semena so trdoživa, lahko ostanejo kaljiva tudi tri-deset in več let.

Opraševanje: Z vetrom.

Čas pojavljanja cvetnega prahu: od druge polovice julija do konca septembra.

Alergenost: zelo visoka.

Glavni alergen: Glavni alergen cvetnega prahu ambrozije je Amb a 1, povzročča težave pri več kot 95 % posameznikov, preobčutljivih za cvetni prah ambrozije.

Škodljiv vpliv ambrozije je mogoče preprečiti le z doslednim odstranjevanjem.

V Sloveniji je **obvezno zatiranje** ambrozije z Zakonom o zdravstvenem varstvu rastlin in Odredbi o ukrepih za zatiranje škodljivih rastlin iz rodu *Ambrosia* predpisano od leta 2010.

V skladu s predpisi so imetniki zemljišč dolžni sami odstranjevati ambrozijo tako na kmetijskih kot tudi na nekmetijskih zemljiščih.

Postopki odstranitve:

- ročno puljenje, prekopavanje, ožiganje s plamenom

- košnja ali mulčenje na višino 2 cm tik pred cvetenjem (kombinirati s prekopavanjem ali ožiganjem in/ali herbicidi)
- večkratna košnja in vsejavanje trave
- površine z večletno vegetacijo kosimo ali ožigamo enkrat letno, preden se vegetacija strne
- v senci ali gostem posevku žvrklja oslabi
- kombinirati mehanske in kemične ukrepe.

Prijave najdb rastišč ambrozije, lahko oddate pri Upravi RS za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin, **Inšpekcija za varno hrano, veterinarstvo in varstvo rastlin**, Območni urad Murska Sobota, Kocljeva ulica 10, 9000 Murska Sobota, ali po mailu: **OU-MurskaSobota.uvhvvr@gov.si** ali na tel. št. **02 521 43 40**.

Medobčinski inšpektorat

DOGODKI

PGD TURNIŠČE

100

LET vam na pomoč

V soboto 8. julija 2023, na parkirišču tovarne PLANIKA v Turnišču.

PROGRAM:

17.15-17.45	Zbor gasilcev in gasilskih vozil pri Magdičevih grabah
17.45-18.00	Gasilska parada v spremstvu Bakovske godbe
18.00	Slavnostna prireditev
20.00	Gasilska veselica

GASILSKA VESELICA

Informacije za Varaški list posredujte na tel.: (02) 572 22 24 ali na e-naslov: info@turnisce.si.

Izdajatelj: Občina Turnišče; Fotografije: DU Turnišče, PGD Turnišče, ND Renkovci, KK Varaški šujstri, KD Gomilički degaši; Naklada 1000 izvodov; Varaški list Občine Turnišče ni naprodaj, prejme ga vsako gospodinjstvo v občini Turnišče brezplačno.